

**ATBILDĪGO MINISTRU KABINETA LOCEKĻU UN
BŪVNICĪBAS NOZARES PĀRSTĀVJU
SADARBĪBAS MEMORANDS**

UN

**PRIORITĀRIE UZDEVUMI 2016.–2018. GADAM
ATBILDĪGO MINISTRU KABINETA LOCEKĻU UN
BŪVNICĪBAS NOZARES PĀRSTĀVJU
SADARBĪBAS MEMORANDA
IZPILDEI**

Rīgā, 2016. gada 31. maijā

**ATBILDĪGO MINISTRU KABINETA LOCEKĻU UN
BŪVNICĪBAS NOZARES PĀRSTĀVJU
SADARBĪBAS MEMORANDS**

Būvniecības nozare ir būtiska tautsaimniecības nozare, kas ne tikai nodrošina ievērojamu pievienoto vērtību un darba vietu skaitu, bet ir arī nozīmīgs visas tautsaimniecības konkurētspēju un valsts kopējo attīstību veicinošs faktors. Tomēr tas iespējams tikai tad, ja būvniecības nozare nodrošina atbilstošu kvalitāti, ilgtspēju un drošību.

Aizvadītajos gados būvniecības nozares attīstība Latvijā nav bijusi pietiekami mērķtiecīga un līdzsvarota.

Būvniecības nozarei raksturīga liela ēnu ekonomikas ietekme – dominē slēpta nodarbinātība, izvairīšanās no nodokļu nomaksas, ienākumu slēpšana. Tas rada zemas kvalitātes risku – būvniecība nespēj piesaistīt jaunus speciālistus, jo viņus neapmierina nelegāla nodarbinātība, būvniecības uzņēmumu investīcijas ir ļoti riskantas, jo inovācijas un tehnoloģiju pielietošanu izkonkurē prettiesiskas darbības.

Ēnu ekonomika rada arī valsts drošības riskus. Būvniecības procesa pārvaldība ir formāla. Vāji attīstīta kvalitātes kultūra nenodrošina pašregulāciju un pieaug varbūtība, ka veiktie darbi būvniecības nozarē ir ne tikai nekvalitatīvi, bet arī nedroši vai pat bīstami.

Nozarē, kur dominē ēnu ekonomika, nav iespējams ieviest modernu, ilgtspējīgu, inovatīvu pieeju – valsts un privātā sektora pasūtītāji ir apgrūtināti ar cīņu par minimālu drošuma un kvalitātes kritēriju ievērošanu, bet būvuzņēmēji, kas vēlas strādāt legāli, inovatīvi un kvalitatīvi, tiek izspiesti no tirgus.

Esam apņēmušies šo situāciju mainīt. Būvniecība Latvijā nodrošinās sabiedrības un tautsaimniecības vajadzības. Lai to panāktu, Ministru prezidents Māris Kučinskis, Ministru prezidenta biedrs, ekonomikas ministrs Arvils Ašeradens un finanšu ministre Dana Reizniece-Ozola, no vienas puses, un Latvijas būvniecības nozares uzņēmumi, kurus pārstāv biedrība "Latvijas Būvuzņēmēju partnerība", biedrība "Latvijas ceļu būvētājs", biedrība "Latvijas Elektroenerģētiķu un Energobūvnieku asociācija", kā arī zemāk parakstījušās būvniecības nozari pārstāvošās biedrības un uzņēmumi, no otras puses, noslēdz šādu

SADARBĪBAS MEMORANDU.

1. Puses atzīst, ka, sadarbojoties ar mērķi mazināt ēnu ekonomikas ietekmi būvniecības nozarē un stimulējot kvalitatīvas, drošas un ilgtspējīgas būvniecības attīstību Latvijā, ēnu ekonomikas īpatsvars būvniecības nozarē triju gadu laikā var sarukt uz pusi.
2. Puses atzīst, ka būvniecības nozari var sakārtot, veicinot ātrāku un efektīvāku Pasaules bankas un Ekonomiskās sadarbības un attīstības organizācijas ieteikumu ieviešanu, kā arī Eiropas valstu labās prakses standartu pārņemšanu.
3. Puses atzīst, ka tikai sadarbojoties var sakārtot un pilnveidot nozares regulējumu, stiprināt būvniecības uzņēmumu kapacitāti un veicināt to konkurētspēju ārvalstu tirgos, kā arī piesaistīt investīcijas Latvijas tautsaimniecībai.
4. Puses atzīst, ka vispiemērotākais formāts sākotnējai sadarbībai ēnu ekonomikas apkarošanas jautājumos ir Ministru kabineta izveidotā Ēnu ekonomikas apkarošanas padome.
5. Latvijas Būvuzņēmēju partnerība apņemas:
  - 5.1. finansēt ikgadēju ēnu ekonomikas novērtēšanu būvniecības nozarē;

5.2. izstrādāt ikgadējā rīcības plāna projektu ēnu ekonomikas mazināšanai būvniecības nozarē (turpmāk – Plāns).

6. Puses augstu novērtē Latvijas Būvuzņēmēju partnerības izstrādāto Rīcības plānu 2016.–2018. gadam, kas ir saskaņots ar nozares organizācijām un par nozari atbildīgajām Ekonomikas ministrijas amatpersonām un pievienots Memorandam kā pielikums.

7. Ekonomikas ministrs apņemas Plānu virzīt izskatīšanai Ēnu ekonomikas apkarošanas padomē, veikt tā izpildes kontroli un regulāri komunicēt ar Latvijas būvniecības nozares uzņēmumiem par aktuālajām problēmām nozarē.

8. Finanšu ministre apņemas savas kompetences ietvaros koordinēt Plāna izpildes kontroli un izpildes izvērtējumu.

9. Ministru prezidents apņemas uzraudzīt, lai notiktu pastāvīga pušu sadarbība normatīvā regulējuma izstrādes procesā, respektējot viedokļu un interešu dažādību, kā arī gādājot par nozares ilgtspējīgu attīstību.

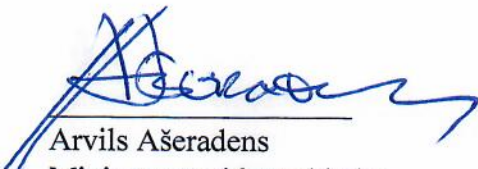
10. Puses apņemas reizi gadā izvērtēt memoranda aktualitāti un tā pārskatīšanas nepieciešamību.

11. Memorandam var pievienoties arī citas būvniecības nozares nevalstiskās organizācijas, iesniedzot pievienošanās vēstuli.

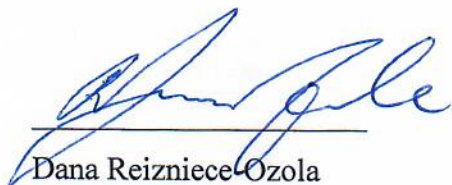
12. Paraksti:

Māris Kučinskis
Ministru prezidents

Arvils Ašeradens
Ministru prezidenta biedrs,
ekonomikas ministrs

Dana Reizniece-Ozola
finanšu ministre

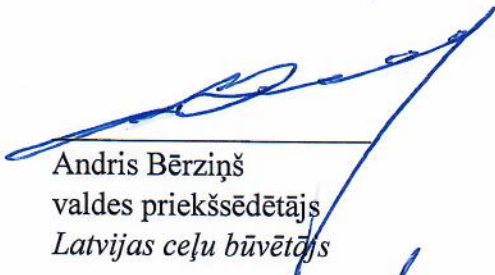
Būvniecības nozares vārdā:

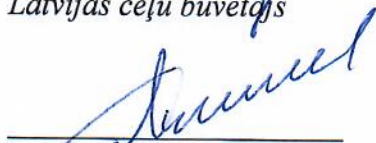
Baiba Fromane
valdes locekle
*Latvijas Būvuzņēmēju
partnerība*

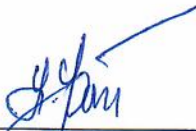
Vilnis Krēsliņš
valdes priekšsēdētājs
*Latvijas Elektroenerģētiķu un
Energobūvnieku asociācija*

Andris Bērziņš
valdes priekšsēdētājs
Latvijas ceļu būvētājs

Mārtiņš Straume
valdes priekšsēdētājs
Latvijas Būvinžinieņu savienība

Leonīds Jākobsons
izpilddirektors
Būvmateriālu ražotāju asociācija

Gints Miķelsons
valdes priekšsēdētājs
Latvijas Ilgtspējīgās būvniecības padome

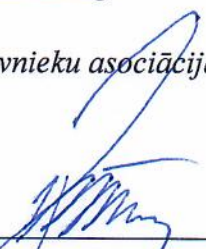

Gunta Grikmane
prezidente
Latvijas Arhitektu savienība

Normunds Grīnbergs
prezidents
Latvijas Būvnieku asociācija

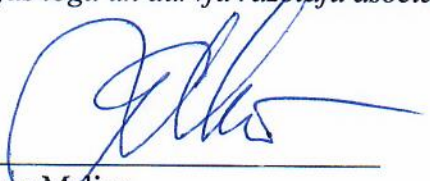

Jānis Rāzna
valdes priekšsēdētājs
Transportbūvju inženieru asociācija

Ivars Brants
izpilddirektors
Latvijas logu un durvju ražotāju asociācija

Guntars Maļina
valdes priekšsēdētājs
Latvijas Inženierkonsultantu asociācija

Egīls Dzelzītis
valdes priekšsēdētājs
Latvijas Siltuma, gāzes un ūdens tehnoloģijas inženieru savienība

**PRIORITĀRIE UZDEVUMI 2016.–2018. GADAM
ATBILDĪGO MINISTRU KABINETA LOCEKĻU UN
BŪVNICĪBAS NOZARES PĀRSTĀVJU
SADARBĪBAS MEMORANDA
IZPILDEI**

1. INVESTĪCIJU VIDES UZLABOŠANA

**MĒRĶIS – UZ 2019. GADA SĀKUMU PAR 20 % PALIELINĀT BŪVNICĪBAS NOZARES TIRGUS
PIEAUGUMU SALĪDZINĀJUMĀ AR 2015. GADU**

Lai sasniegtu mērķi, puses vienojas par šādu uzdevumu izpildi noteiktajā termiņā:

Nr.	Uzdevums	Atbildīgie	Termiņš
1.1.	Tehnisko un administratīvo prasību pārskatīšana normatīvajā līmenī, ievērojot Eiropas Savienībā valdošo pieeju	EM, BVKB, LVS, Būvniecības nozares organizācijas	30.06.2017.
<p>Latvijas būvnormatīvi ir novecojuši, tie nav aktualizēti pēc būtības jau vairākus desmitus gadus, un tie neatspoguļo šodienas tehnoloģisko progresu būvniecības nozarē. Saistībā ar jaunā Būvniecības likuma pieņemšanu 2014. gadā būvnormatīvi tika pārapsvērti, tomēr netika vērtēts to saturs un atbilstība Eiropas Savienībā pastāvošajām tendencēm. Esošie būvnormatīvi pamatā ir veidoti kā detalizētu prasību apkopojums atsevišķiem būvniecības dalībniekiem, kamēr vadošajās ES dalībvalstīs ar būvnormatīviem tiek noteiktas galvenās funkcionālās prasības būvēm kopumā (ēkām, inženierbūvēm), tehnisko izpildījumu nosakot attiecīgajos Eiropas un nacionālajos standartos, kuru izstrādi un uzturēšanu nodrošina standartizācijā ieinteresētās puses. Tāpat ir svarīgi aktualizēt administratīvo prasību atbilstību šodienas būvniecībā pastāvošajai praksei, unificējot dažādu būvju administratīvo ietvaru, nodrošinot tā atbilstību aktuālo starptautisko un Eiropas būvniecības standartu prasībām. Nozarē nodarbinātajiem ir aktīvi jāiesaistās regulējuma pilnveidošanā un aktualizēšanā, tai skaitā piedaloties Eiropas un nacionālo būvniecības standartu izstrādes procesā.</p>			
1.2.	Publisko iepirkumu un ar to saistītā regulējuma pilnveidošana	EM, FM	01.07.2017.
<p>Publisko iepirkumu likuma pieņemšana, ieviešot kopīgo Eiropas Savienības regulējumu publisko iepirkumu jomā, ir liels solis uz publisko iepirkumu procesa pilnveidošanu, tomēr attiecībā uz publiskiem būvdarbu iepirkumiem regulējums nav pietiekams, lai novērstu visus šī brīža regulējuma trūkumus, samazinātu nepamatoti garu termiņu riskus un nodrošinātu augstu būvdarbu kvalitāti. Publisko iepirkumu procesa sakārtošanai papildus ir nepieciešams:</p> <p>a) nodrošināt paātrinātu būvkomersantu klasifikācijas ieviešanu, nodrošinot to sasaisti ar publisko iepirkumu regulējumu. Būvniecības likuma izstrādes procesā tika pieņemts konceptuāls lēmums par Būvkomersantu klasifikācijas sistēmas ieviešanu, kas kalpos par pretendenta kvalifikācijas, pieredzes un atbilstības apliecinājumu publiskajos būvdarbu iepirkumos. Būvkomersantu klasifikācijas primārais mērķis ir vienkāršot un padarīt objektīvāku un efektīvāku pretendentu vērtēšanas procesu publiskajos būvdarbu iepirkumos, samazinot līguma slēgšanas tiesību nepamatotas piešķiršanas risku;</p> <p>b) izstrādāt metodoloģiju un vadlīnijas saimnieciski izdevīgākā piedāvājuma novērtējumam, ievērojot Eiropas Savienības norādījumus par vislabākās attiecības nodrošināšanu starp kvalitāti un cenu, kā arī nepamatoti lēta piedāvājuma novērtējumam.</p>			
1.3.	Vidējā termiņa politikas plānošanas dokumenta izstrāde būvniecības nozares attīstībai un lielo būvniecības projektu vidējā termiņa stratēģiskā plānošana	EM sadarbībā ar citām iestādēm un būvniecības nozares organizācijām	31.12.2016.

Būvniecības nozarē nav spēkā esošas vidēja termiņa attīstības stratēģijas, kurā būtu analizēta situācija būvniecības nozarē, identificēti nozares attīstību traucējoši apstākļi un tiktu ietverti priekšlikumi un uzdevumi nozares pilnveidošanai un turpmākai attīstībai.

Būvniecības nozares attīstības stratēģija ir viens no būtiskākajiem dokumentiem nozares sakārtošanai un attīstības veicināšanai, jo ikvienam priekšlikumam ir jābūt balstītam uz rūpīgu analīzi, citu valstu pieredzes izvērtējumu un starptautisko organizāciju viedokli attiecībā uz būvniecības nozares attīstības tendencēm Eiropā un pasaulē. Tikai tad piedāvātie pasākumi būs jēgpilni un atbilstoši izvirzītajiem mērķiem.

Nozares stratēģijas izstrāde būtu jābalsta uz starptautisko organizāciju – Pasaules bankas un Ekonomiskās sadarbības un attīstības organizācijas – priekšlikumiem, kas analizē citu valstu pieredzi un labo praksi būvniecības nozares regulējumā un tā piemērošanā.

Būvniecības nozarē ievērojama nozīme ir valsts un vietējo pašvaldību būvdarbu pasūtījumiem, kas sastāda būtisku daļu kopējā būvniecības nozares apgrozījumā. Būvniecības nozarei ir sava specifika, tā būtiski atšķiras no citām nozarēm, būvniecības process ir laikietilpīgs, sezonāls un daudzšķautņains, liela objekta būvniecībā tiek iesaistīts ievērojams skaits darbinieku un citu veidu pakalpojumu sniedzēju. Lai būvuzņēmumi varētu produktīvi plānot savus resursus, īpaši cilvēkresursus, veidot atbildīgu personāla politiku, tādējādi nodrošināt augstus kvalitātes standartus būvniecības procesā, ir svarīgi laikus un efektīvi plānot valsts un pašvaldību lielo objektu būvniecību.

1.4.	Autoceļu infrastruktūras uzturēšanas un attīstības finansēšanas modeļa priekšlikuma izstrādāšana	SM, FM, Būvniecības nozares organizācijas	31.08.2016.
------	---	--	-------------

Finansējuma trūkums nedod iespēju īstenot pilnvērtīgu Latvijas autoceļu uzturēšanas procesu, kā rezultātā autoceļu stāvoklis ar katru gadu pasliktinās. 2015. gadā no visiem valsts pārziņā esošajiem ceļiem 46 % asfaltēto ceļu un 41,8 % grants ceļu bija sliktā un ļoti sliktā stāvoklī. Valsts autoceļu asfalta seguma atjaunošana un pārbūve notiek divreiz mazākā apjomā, nekā būtu nepieciešams, bet tiltu atjaunošanas un pārbūves darbi – četras reizes mazākā apjomā. Lielu ieguldījumu Latvijas autoceļu uzturēšanā sniedza Eiropas Savienības struktūrfondu finansējums, kas ļāva gan veikt valsts pārziņā esošo autoceļu remontu, gan uzbūvēt jaunu Latvijas attīstībai būtisku ceļu infrastruktūru. Pateicoties Eiropas Savienības fondu līdzekļiem, uz valsts galvenajiem un reģionālajiem ceļiem situācija uzlabojas, taču valsts vietējās nozīmes ceļi ir sliktā stāvoklī. Ņemot vērā, ka Eiropas Savienības līdzekļi nākamajā plānošanas periodā, t. i., no 2020. gada Latvijas ceļu uzturēšanai vairs nebūt pieejami, kā arī nepieciešamību risināt reģionālo ceļu uzturēšanas problēmu, lai apturētu autoceļu pakāpenisku sabrukumu un sekmētu to turpmāku attīstību, valdībai steidzami jāizveido jauns autoceļu uzturēšanas finanšu modelis.

2. ĒNU EKONOMIKAS IEROBEŽOŠANAS PASĀKUMI

MĒRĶIS – LĪDZ 2019. GADAM SAMAZINĀT ĒNU EKONOMIKAS ĪPATSVARU BŪVNICĪBAS NOZARĒ VISMĀZ UZ PUSI SALĪDZINĀJUMĀ AR 2015. GADU UN SASNIEGT NOZARĒ NODARBINĀTO VIDĒJĀ ATALGOJUMA ATBILSTĪBU VIDĒJAM ATALGOJUMAM VALSTĪ

Lai sasniegtu mērķi, puses vienojas par šādu uzdevumu izpildi noteiktajā termiņā:

Nr.	Uzdevums	Atbildīgie	Termiņš
2.1.	Minimālo atalgojumu līmeņu noteikšana būvniecības nozarē, izmantojot ģenerālvienošanos vai ieviešot references atalgojuma līmeņus ar normatīvā regulējuma palīdzību	Būvniecības nozares darba devēju un arodbiedrību organizācijas, sadarbībā ar EM, FM un LM	01.01.2017.
Sadarbība starp darba devējiem un darba ņēmēju intereses pārstāvošajām organizācijām ir viens no			

efektīvākajiem instrumentiem darba devēja un darba ņēmēju interešu līdzsvarošanai, potenciāli arī nozares sakārtošanai, nosakot vienādus "spēles nosacījumus" visiem attiecīgajā nozarē strādājošajiem uzņēmumiem.

Noslēdzot ģenerālvienošanos par minimālā atalgojuma līmeņa ieviešanu profesiju grupās un, iespējams, arī profesiju kategorijās, mērķis ir ieviest nozarē vienotu atalgojuma sistēmu, veicināt konkurenci un samazināt dempinga un nepamatoti lētu piedāvājumu riskus, it īpaši publiskajos iepirkumos.

Ģenerālvienošanās noslēgšana, ņemot vērā nozares specifiku un Darba likumā nostiprinātos nosacījumus ģenerālvienošanās obligātai piemērošanai visā nozarē, var izrādīties laikietilpīgs un sarežģīts process. Tādēļ būtu jāapsver iespēja ieviest references algas nozarē ar normatīvā regulējuma palīdzību, kas būtu obligāti attiecināmas uz katru būvniecības profesijā strādājošo.

2.2.	Būvniecības pakalpojumu līgumu standartu izstrāde un nostiprināšanas normatīvajā līmenī	EM, FM, BVKB, LVS	01.01.2018.
------	--	-------------------	-------------

Standartizētu būvniecības pakalpojumu līgumu izstrāde, balstoties uz Eiropas valstu labo praksi un pieredzi, veicinās būvniecības nozares sakārtošanu un vienādu nosacījumu piemērošanu būvniecības nozarē starp būvniecības dalībniekiem, tādējādi garantējot prognozējamu saistību izpildi saskaņā ar standartu prasībām. Standartizēto līgumu piemērošana būtu obligāta publiskajos iepirkumos.

2.3.	ID karšu sistēmas ieviešana būvniecības nozarē strādājošajiem	EM, LM, FM, BVKB, VDI, VID	01.01.2019.
------	--	----------------------------	-------------

Būvniecības profesionālo identifikācijas karšu informācijas sistēmas izveides mērķis ir veicināt būvnieku kvalifikāciju un tās identificēšanu, darba drošību un aizsardzību, kā arī būvniecībā nodarbināto personu un to reālā darba laika uzskaiti, nodrošinot nepieciešamās informācijas apstrādi un sekmējot starpinstitūciju sadarbību.

Būvniecības profesionālā identifikācijas karte ir būvniecības nozarē nodarbinātās personas kvalifikāciju un darba aizsardzības apmācību apliecinošs dokuments.

Būvniecības profesionālo identifikācijas karšu informācijas sistēma ir informācijas sistēma, kurā iekļauta informācija par būvniecības nozarē nodarbinātajiem, kuriem ir izsniegtas būvniecības profesionālās identifikācijas kartes, to kvalifikāciju, darba aizsardzības apmācībām, darba devēju, konkrēto objektu un tajā faktiski nostrādāto darba laiku.

Darbinieku elektroniskās uzskaites ieviešanai būvniecības objektā ir vairāki mērķi. Tas ir efektīvs mehānisms gan darbinieku tiesību aizsardzībai, gan valsts kontroles īstenošanai par būvlaukumā notiekošajiem procesiem. Tas ievērojami palīdzēs uzraudzības iestādēm gūt objektīvu un tām nepieciešamu informāciju par būvniecībā nodarbinātajiem, kontrolēt darbinieku tiesību ievērošanu, samazinot ēnu ekonomikas, tai skaitā nelegālās nodarbinātības, risku.

Darbinieku elektroniskās uzskaites ieviešana ir būtisks priekšnosacījums efektīvai minimālā atalgojuma līmeņu ieviešanai, neļaujot to apiet ar neobjektīvām un faktiskai situācijai neatbilstošām darba stundām.

2.4.	Būvniecības nozares ētikas standarta izstrāde un pieņemšana	Būvniecības nozares organizācijas	01.07.2017.
------	--	-----------------------------------	-------------

Būvniecības uzņēmumi kopumā, kā arī katrs būvniecības nozarē strādājošais sniedz ievērojamu ieguldījumu valsts attīstībā, palīdzot izveidot kvalitatīvu infrastruktūru un uzlabojot katra indivīda dzīves vidi un dzīves apstākļus, un ir atbildīgs par savu darbu sabiedrības priekšā. Ētikas standarta izstrāde un ieviešana būvniecības nozarē ir pašas nozares apņemšanās pilnveidot un attīstīt savus iekšējos darbības procesus, kas vienlaikus ir nozarē strādājošo atbildības apliecinājums sabiedrībai par savu darbu un tā kvalitāti.

3. NOZARES KONKURĒTSPĒJAS PAAUGSTINĀŠANA

MĒRKIS – UZ 2019. GADA SĀKUMU NODROŠINĀT BŪVNICĪBAS NOZARES EKSPORTA APJOMA PIEAUGUMU PAR 20 % SALĪDZINĀJUMĀ AR 2015. GADU

Lai sasniegtu mērķi, puses vienojas par šādu uzdevumu izpildi noteiktajā termiņā:

Nr.	Uzdevums	Atbildīgie	Termiņš
3.1.	Būvniecības dokumentu aprites digitalizācija, veicinot pakāpenisku pāreju uz elektronisku datu apriti un uzglabāšanu, izmantojot jaunās tehnoloģijas un pasaules labo praksi	EM, VARAM, TM, BVKB	31.12.2018.
<p>Viens no priekšnosacījumiem būvniecības procesa optimizācijai, samazinot būvniecības dokumentu sagatavošanas, saskaņošanas un apstiprināšanas termiņus un uzlabojot dokumentu apriti, ir ieviest digitālu dokumentu un datu digitālu apriti, kas ietvertu dokumentu digitālo sagatavošanu, saskaņošanu, apstiprināšanu un glabāšanu.</p>			
<p>Jāņem vērā, ka digitālās aprites ieviešanai ir nepieciešams pilnveidot valsts informācijas sistēmas, nodrošināt dokumentu un datu savietojamību un pieejamību.</p>			
3.2.	Izglītības standartu pārskatīšana, sasaistot tos ar profesijas standartiem un pietuvinot darba tirgus prasībām, kā arī nodrošināt profesionālās izaugsmes iespējas, piedāvājot iespēju pilnveidot zināšanas mūža garumā (mūžizglītība)	Būvniecības nozares organizācijas, IZM, EM	
<p>Kvalificēts, profesionāls, sociāli nodrošināts un motivēts būvniecības personāls ir viens no būtiskiem priekšnosacījumiem kvalitatīvam būvniecības procesam un būvju kvalitātes nodrošināšanai, kā arī būvuzņēmēju konkurētspējai ārvalstu tirgos. Izglītības programmām ir jāatbilst nozarei izvirzītajām prasībām, izglītības iestādēm ir jānodrošina kvalificēta darbaspēka sagatavošana.</p>			
<p>Nozares uzņēmumi ikdienā saskaras ar būvstrādnieku profesionālo zināšanu nepilnībām, kas sakņojas nepietiekamā izglītības programmu sasaistē ar darba tirgus prasībām. Arī profesijas klasifikators un profesiju standarti būvniecības nozarē ir pilnveidojami. Sadarbībā ar nozares organizācijām ir jāveic esošā regulējuma revīzija, lai pilnveidotu būvniecības profesiju uzskaitījumu, sakārtotu profesiju aprakstus, skaidri definējot profesijai, iespēju robežās – arī profesijas kategorijām, izvirzāmās prasības un kompetenci.</p>			
<p>Izglītības sistēmai jānodrošina būvniecībā strādājošiem tālākās profesionālās pilnveidošanas iespējas (mūžizglītību), sekmējot darbinieku izaugsmi un konkurētspēju.</p>			
3.3.	Mērķtiecīgs būvniecības pakalpojuma eksporta atbalsts, īstenojot ekonomisko pārstāvniecību konsultatīvu un tirgus izpētes atbalstu	EM, LIAA	
<p>Būvniecības nozare visā pasaulē ir viena no reglamentētākajām tautsaimniecības nozarēm, tā atspoguļo valsts tradīcijas, kultūru un attīstības tendences, tā ir saistīta ar valsts un sabiedrības drošību un aizsardzību. Katrā valstī ir atšķirīgs nozares regulējums. Turklāt vairākās valstīs pastāv diezgan protekcionistiska politika iekšējā tirgus aizsardzībai. Lai Latvijas būvuzņēmēji varētu apgūt ārvalstu tirgus, tiem ir nepieciešams konsekvents valsts atbalsts attiecīgās valsts regulējuma izprašanai, formalitāšu izpildei un darbības uzsākšanai, ko varētu sniegt Latvijas Investīciju un attīstības aģentūra, pilnveidojot savu darbību.</p>			

